

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

**REKOMENDACIJOS
STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠO
SANTRAUKAI PARENGTI**

ŠVIETIMO APRŪPINIMO CENTRAS

VILNIUS
2011

TURINYS

Pratarmė.....	3
Studijų programos duomenų pateikimo forma.....	4
Studijų programos duomenų pateikimo formos pildymas.....	6
Priedai	
1 priedas. Studijų programos duomenų pateikimo forma (anglų kalba).....	14
2 priedas. Vartojamos sąvokos.....	15
3 priedas. Užpildytų formų pavyzdžiai	21

Pratarmė

Šis leidinys skirtas studijų programų vykdytojams ir naujų studijų programų rengėjams, studijas administruojančių ir studijų kokybės priežiūrą vykdančių padalinių darbuotojams, pertvarkantiems vykdomas ar rengiantiems naujas studijų programas pagal aukštojo mokslo reformos metu priimtus naujus teisės aktus ir siekiantiems aukštojoje mokykloje taikyti Europos aukštojo mokslo erdvės (Bolonijos proceso) principus.

Duomenys apie studijų programas teikiami Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrai registruojant naujas studijų programas arba keičiant duomenis apie jau vykdomas pagal naujai patvirtintą Studijų programos duomenų pateikimo formą (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 2 d. įsakymas Nr. V-2052 (Žin., 2011, Nr. 134-6388)). Šiuos duomenis naudoja ir Atvira informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistema (AIKOS), kuri skirta plačiam visuomenei susipažinti su studijų galimybėmis Lietuvos aukštosiose mokyklose ir užsienio aukštųjų mokyklų filialuose Lietuvoje. Tie patys duomenys anglų kalba skelbiami PLOTEUS (*Portal on Learning Opportunities throughout the European Space*) interneto svetainėje ir skiriami tarptautinei plačiam visuomenei.

Duomenų pateikimo forma atspindi studijų programos aprašo struktūrą – tai savotiška jo santrauka, tad rekomendacijos ir iliustruojantys pavyzdžiai pravers tiek rengiant studijų programos aprašą, tiek jos santrauką.

Rekomendacijos parengtos atsižvelgiant į pastarųjų dvejų metų užsienio šalių patirtį: Europos Komisijos Generalinio švietimo ir kultūros direktorato Kompetencijų ugdymo ir pripažinimo projekto (*CoRe – Competences in Education and Recognition Project*) ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos lėšomis vykdytų projektų („Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) nacionalinės koncepcijos parengimas: kreditų harmonizavimas ir mokymosi pasiekimais grindžiamų studijų programų metodikos kūrimas ir diegimas“, Vilniaus universitetas; „Studijų pakopų aprašų ir studijų krypčių aprašų sandaros sukūrimas“, Studijų kokybės vertinimo centras; „Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos (AIKOS) plėtotė“, Švietimo informacinių technologijų centras) – rezultatus.

Švietimo ir mokslo ministerija dėkoja aukštųjų mokyklų atstovams, parengusiems šiame leidinyje pateikiamus pavyzdžius.

STUDIJŲ PROGRAMOS DUOMENŲ PATEIKIMO FORMA

Studijų programos duomenų pateikimo forma pildoma lietuvių ir anglų kalbomis vadovaujantis aukštosios mokyklos senato (akademinės tarybos) patvirtintu studijų programos aprašu ir šiose rekomendacijose nurodytais teisės aktais bei informacijos šaltiniais.

Pagal šią formą duomenys apie studijų programą teikiami Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registru. Užpildyta forma turi apibūdinti studijų programą kaip visumą, tačiau turi būti trumpa, greitai perskaitoma, lengvai suprantama, dalykiška, su veikiančiomis nuorodomis (jeigu jų reikia). Studijų programos aprašo ir išduodamo išsilavinimo dokumento bei jo priedėlio (priedo) duomenys ir šioje formoje pateikti duomenys turi sutapti.

Įrašai turi apibūdinti tik pagrindinės krypties studijas ir reikalavimus tos krypties kvalifikaciniam laipsniui įgyti. Vėlesniu etapu Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre bus kaupiami duomenys ir apie gretutinės krypties studijas.

Studijų programos duomenų pateikimo forma

Parametrai	
Studijų programos pavadinimas	
Studijų programos valstybinis kodas	
Studijų programos kodas pagal Tarptautinę standartizuotą švietimo klasifikaciją (ISCED)	
Studijų sritis	
Studijų kryptis	
Studijų krypties šaka	
Švietimo sritis	
Švietimo posritis	
Studijų rūšis	
Studijų programos tipas	
Studijų pakopa	
Studijų programos vykdymo kalba	
Suteikiama kvalifikacija	
Kvalifikacinių laipsnių požymiai	
Diplomo (pažymėjimo) pavadinimas ir kodas	
Būtinasis minimalus išsilavinimas	

Studijų apimtis kreditais ir forma (trukmė metais)	
Institucija, kodas, interneto svetainės adresas	
Studijų programos vykdymo vieta	
Vertinimą atlikusi institucija, metai	
Akreditavusi institucija, akreditavimo terminas	
Akreditavimo įsakymas	
Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygis	
Europos kvalifikacijų sąrangos lygmuo	
Studijų programos finansinės grupės kodas	
Studijų programos aprašo santrauka	<i>Bendras apibūdinimas:</i>
	Studijų programos tikslas(-ai):
	Studijų rezultatai:
	Mokymo ir mokymosi veiklos:
	Studijų rezultatų vertinimo būdai:
	<i>Sandara:</i>
	Studijų dalykai (moduliai), praktika:
	Specializacijos:
	Studento pasirinkimai:
Studijų programos skiriamieji bruožai:	
<i>Profesinės veiklos ir tolesnių studijų galimybės:</i>	
Profesinės veiklos galimybės:	
Tolesnių studijų galimybės:	
Duomenis rengusio asmens pareigos, vardas, pavardė, tel., el. p.	
Duomenų parengimo ar atnaujinimo data	

STUDIJŲ PROGRAMOS DUOMENŲ PATEIKIMO FORMOS PILDYMAS

Studijų programos pavadinimas – įrašyti pavadinimą nenaudojant santrumpų.

Studijų programos valstybinis kodas – įrašyti pagal Studijų ir mokyimo programų kodavimo taisyklių, patvirtintų 2010 m. vasario 19 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-223 (Žin., 2010, Nr. 25-1184), II skyriaus 5 punktą:

- jeigu teikiami duomenys apie naują studijų programą – 7 kodo ženklus (3 ženklai pagal kodavimo taisyklių 7 punktą ir 4 ženklai pagal nuorodas šių rekomendacijų pastraipoje „**Studijų sritis, studijų kryptis, studijų krypties šaka**“) ir ženklą „***“;
- jeigu keičiami vykdomos studijų programos duomenys – jai suteiktą 9 ženklų kodą.

Studijų programos kodas pagal Tarptautinę standartizuotą švietimo klasifikaciją (ISCED) – įrašyti pagal Studijų ir mokyimo programų kodavimo taisyklių, patvirtintų 2010 m. vasario 19 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-223 (Žin., 2010, Nr. 25-1184), III skyriaus 12 punktą:

- jeigu teikiami duomenys apie naują studijų programą – 5 kodo ženklus (3 ženklai pagal kodavimo taisyklių 18 punktą ir 2 ženklai pagal Lietuvos švietimo klasifikatorių, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 31 d. įsakymą Nr. ISAK-520 (Žin., 2005, Nr. 45-1485);
- jeigu keičiami vykdomos studijų programos duomenys – jai suteiktą 5 ženklų kodą.

Studijų sritis, studijų kryptis, studijų krypties šaka:

- pagal Studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštesiosiose mokyklose, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1749 (Žin., 2009, Nr. 158-7135);
- pagal Studijų kryptis sudarančių šakų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. V-222 (Žin., 2010, Nr. 22-1054);

Švietimo sritis, švietimo posritis – įrašyti pagal Lietuvos švietimo klasifikatorių, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. ISAK-520 (Žin., 2005, Nr. 45-1485).

Studijų rūšis – įrašyti „universitetinės studijos“ arba „koleginės studijos“.

Studijų programos tipas – įrašyti „laipsnį suteikianti studijų programa“ arba „laipsnio nesuteikianti studijų programa“.

Studijų pakopa – įrašyti atitinkamai „pirmoji (profesinio bakalauro) studijų pakopa“, „pirmoji (bakalauro) studijų pakopa“, „antroji (magistrantūros) studijų pakopa“, „vientisosios studijos“.

Studijų programos vykdymo kalba – įrašyti, kokia kalba (kokiomis kalbomis) vykdoma programa (jeigu tik dalis studijų vykdoma užsienio kalba, šią informaciją įrašyti Duomenų pateikimo formos skiltyje „**Studijų programos skiriamieji bruožai**“).

Suteikiama kvalifikacija – įrašyti pavadinimą nenaudojant santrumpų:

- jeigu studijų krypties pavadinimas naudojamas sudarant kvalifikacinio laipsnio pavadinimą – pagal Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1749 (Žin., 2009, Nr. 158-7135);
- jeigu studijų krypties šakos pavadinimas naudojamas sudarant kvalifikacinio laipsnio pavadinimą – pagal Studijų kryptis sudarančių šakų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. V-222 (Žin., 2010, Nr. 22-1054);
- jeigu studijų programa jungtinė, prieš kvalifikacinio laipsnio pavadinimą įrašyti žodį „jungtinis“;
- jeigu baigusiems studijų programą suteikiama valstybės reglamentuojama kvalifikacija – įrašyti kvalifikacijos pavadinimą.

Kvalifikacinių laipsnių požymiai – įrašyti atitinkamai „Pagrindinės krypties kvalifikacinis laipsnis“, jeigu suteikiamas tik pagrindinės krypties kvalifikacinis laipsnis, „Jungtinis kvalifikacinis laipsnis“, jeigu suteikiamas jungtinis laipsnis, arba „Yra galimybė įgyti dvigubą kvalifikacinį laipsnį“, jeigu yra galimybė įgyti dvigubą (pagrindinės ir gretutinės kryptių) kvalifikacinį laipsnį.

Diplomo (pažymėjimo) pavadinimas ir kodas:

- įrašyti pavadinimą atitinkamai: „Profesinio bakalauro diplomas“, „Bakalauro diplomas“, „Magistro diplomas“, „Studijų pažymėjimas“, „Rezidentūros pažymėjimas“ pagal Diplomų, diplomo priedėlio (priedo) ir pažymėjimų blankų privalomosios formos

rengimo, jų gamybos, apskaitos, registracijos ir išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 900 (Žin., 2001, Nr. 63-2284; 2010, Nr. 63-3107);

- įrašyti kodą, kurį suteikia Švietimo ir mokslo ministerija pagal Diplomų, diplomo priedėlio (priedo) ir pažymėjimų blankų privalomosios formos rengimo, jų gamybos, apskaitos, registracijos ir išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 900 (Žin., 2001, Nr. 63-2284; 2010, Nr. 63-3107);
- diplomo (pažymėjimo) pavadinimas ir kodas turi sutapti su Išsilavinimo pažymėjimų blankų registre registruotais atitinkamais duomenimis.

Būtinasis minimalus išsilavinimas – įrašyti „vidurinis išsilavinimas“, jeigu pirmosios pakopos arba vientisųjų studijų programa, arba kvalifikacinį laipsnį (kvalifikacinius laipsnius), jeigu antrosios pakopos arba laipsnio nesuteikianti studijų programa.

Studijų apimtis kreditais ir forma (trukmė metais) – įrašyti apimtį nurodant visos studijų programos kreditų skaičių, studijų formą „nuolatinės studijos“ ir (arba) „ištęstinės studijos“, prie kiekvienos formos skliausteliuose nurodant trukmę metais.

Institucija, kodas, internetinės svetainės adresas:

- įrašyti aukštosios mokyklos (mokyklų), užsienio aukštosios mokyklos filialo (filialų) pavadinimus lietuvių, originalo (kursyvu) kalba;
- įrašytas pavadinimas turi sutapti su juridinio asmens pavadinimu, registruotu Juridinių asmenų registre;
- jeigu studijų programa jungtinė, įrašyti visas ją vykdančias institucijas, jų pavadinimus, šalis, kuriose jos veikia, ir skliausteliuose pažymėti koordinuojančią instituciją;
- įrašyti institucijos (institucijų) kodą (kodus) (užsienio aukštosios mokyklos – jeigu yra) (pvz., JAR kodas 000000000);
- įrašyti institucijos (institucijų) interneto svetainės adresą (adresus).

Studijų programos vykdymo vieta – įrašyti miesto pavadinimą, jeigu studijų programa vykdoma kitame mieste esančiame studijų padalinyje, įrašyti miesto pavadinimą, adresą ir interneto svetainės adresą.

Vertinimą atlikusi institucija, metai:

- įrašyti ekspertinį vertinimą atlikusios (atliksiančios) institucijos pavadinimą, vertinimo metus (metai nenurodomi, jeigu duome-

nys apie naują studijų programą teikiami Studijų kokybės vertinimo centrui);

- jeigu ekspertinį vertinimą atlikusi institucija yra kitos šalies aukštojo mokslo kokybės vertinimo agentūra, įtraukta į Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų registrą, įrašyti jos pavadinimą lietuvių ir originalo kalbomis (kursyvu, jei pavadinimas rašomas ne lotyniškais rašmenimis, įrašyti transliteruotą ar transkribuotą pavadinimą), skliausteliuose – šalį.

Akreditavusi institucija, akreditavimo terminas – įrašyti akredituojančios institucijos pavadinimą ir iki kada akredituota programa nurodant metus, mėnesį, dieną (data nenurodoma, jeigu teikiami duomenys apie naują studijų programą).

Akreditavimo įsakymas – įrašyti įsakymo datą ir numerį (laukas nepildomas, jeigu teikiami duomenys apie naują studijų programą).

Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygis – įrašyti kvalifikacijos lygį pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 (Žin., 2010, Nr. 56-2761).

Europos kvalifikacijos sąrangos lygmuo – įrašyti kvalifikacijos lygmenį pagal Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangą http://www.kpmc.lt/Skelbimai/Europos_Tarybos_rekomendacijos.pdf

Studijų programos finansinės grupės kodas:

- įrašyti ženklus „1.“ ir studijų krypties arba programų grupės norminės studijų kainos, kuri tvirtinama Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu, eilės numerį, pavyzdžiui, „1.7.“, jeigu duomenys teikiami apie universitetinių studijų programą;
- įrašyti ženklus „2.“ ir studijų krypties arba programų grupės norminės studijų kainos, kuri tvirtinama Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu, eilės numerį, pavyzdžiui, „2.7.“, jeigu duomenys teikiami apie koleginių studijų programą.

Studijų programos tikslas (tikslai) – turi būti aiškiai suformuluoti ir susieti su asmens, baigusio studijas pagal tą programą, įgyjamais studijų rezultatais (žiniomis, gebėjimais ir įgūdžiais).

Studijų rezultatai – aprašyti specialiuosius studijų rezultatus (iki 10–15 punktų) pagal studijų programos aprašą, įvertinant:

- specialiuosius reikalavimus studijų programai (studijų krypties, krypčių grupės arba studijų srities aprašus), kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras arba yra nustatyti kituose teisės aktuose;

- Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 (Žin., 2010, Nr. 56-2761), nuostatas;
- Studijų pakopų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-2212 (Žin., 2011, Nr. 143-6721), nuostatas;
- Studijų krypties arba kryptių grupės aprašo rengimo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. gruodžio 15 d. Nr. V-2463 (www.smm.lt);
- rekomendacinio pobūdžio studijų kryptių reglamentus (http://www.smm.lt/smt/st_org/sk_regl.htm) taikant juos tiek, kiek neprieštarauja šiame punkte išvardytų teisės aktų nuostatomis;
- rekomendacinio pobūdžio ECTS naudotojo vadovą (http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide_lt.pdf) (angl. *ECTS Users' Guide*, 2009; http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide_en.pdf);
- rekomendacinio pobūdžio Studijų programos profilių rengimo vadovas (angl. *A Guide to Formulating Degree Programme Profiles*; http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/Tuning_Guide_Degree_programme_profiles.pdf);
- Aiškinamąjį su studijomis susijusių terminų žodyną (http://www.skvc.lt/files/SKAR/Rezultatai/Aiskinamasis_zodynelis_visas.pdf);
- Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) nacionalinės koncepcijos parengimas: kreditų harmonizavimas ir mokymosi pasiekimais grindžiamų studijų programų metodikos kūrimas ir diegimas (<http://www.ects.cr.vu.lt>).

Mokymo ir mokymosi veiklos:

- įrašyti būdingus metodus ir kitas veiklas vartojant frazes „į studentus orientuotas“, „akcentuojantis dėstytojo darbą“, „akcentuojantis dėstytojo vadovavimą“, „studento savarankiškas darbas“, „pagrįstas problemų sprendimu“, „pagrįstas užduotimis“, „pagrįstas moksliniais tyrimais“, „mokymas naudojant laboratorinę praktiką“, „grindžiamas įžvalgomis“, „mokymasis darbo vietoje“, „pagrįstas grupiniu darbu“ ir pan.;
- įrašomos mokymo ir mokymosi veiklos turi derėti su studijų programos apraše nurodytomis veiklomis.

Studijų rezultatų vertinimo būdai – įrašyti atsižvelgiant į vertinimo kriterijus, nustatytus studijų programai ir paskiriems jos elementams, pagal kuriuos sprendžiama, ar studento pasiekti rezultatai atitinka nustatytus studijų rezultatus. Įrašyti apibendrintai, vartojant frazes „egzaminai žodžiu ir raštu“, „praktika“, „kritinė įvykio analizė“, „atvejų analizė“,

„esė“, „pristatymai“, „ataskaitos“, „nuolatinis vertinimas“, „egzaminai ir projektinė veikla“, „darbų pavyzdžiai (aplankas)“, „savęs ar kolegų įvertinimas“.

Studijų dalykai (moduliai), praktika:

- įrašyti bendrą pagrindinės studijų krypties dalykų apimtį kreditais ir išvardyti „branduolio“ dalykus (siūloma grupuoti į grupes (modulius) derinant su numatomais studijų rezultatais ir įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija);
- jei studijų programa yra jungtinė, įrašyti, kokia studijų programos dalis (studijų kreditais) bus vykdoma akademinio mobilumo pagrindu;
- laipsnį suteikiančios programos pagrindinės studijų krypties dalykai įrašomi iš studijų programos aprašo, kuris turi atitikti atitinkamų studijų programų reikalavimus:
 - Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501 (Žin., 2010, Nr. 44-2139);
 - Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 (Žin., 2010, Nr. 67-3375);
 - Pedagogų rengimo reglamentą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-54 (Žin., 2010, Nr. 9-425);
 - Jungtinių studijų programų bendruosius reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. ISAK-2833 (Žin., 2010, Nr. 5-191; 2011, Nr. 99-4679);
 - rekomendacinio pobūdžio studijų krypties reglamentus (http://www.smm.lt/smt/st_org/sk_regl.htm) taikant juos tiek, kiek neprieštarauja šiame punkte išvardytų teisės aktų nuostatomis;
- laipsnio nesuteikiančios programos studijų dalykai įrašomi iš studijų programos aprašo, kuris turi atitikti atitinkamų studijų programų reikalavimus:
 - Pedagogų rengimo reglamentą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-54 (Žin., 2010, Nr. 9-425);
 - Medicinos rezidentūros nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1359 (Žin., 2003, Nr. 104-4667);

- o Odontologijos rezidentūros nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1360 (Žin., 2003, Nr. 104-4668);
- o Veterinarinės medicinos rezidentūros nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 206 (Žin., 2004, Nr. 30-992) nustatyta tvarka.

Specializacijos – įrašyti visas studijų programoje numatytas specializacijas, jeigu jos įrašomos į diplomo priedėlį.

Studento pasirinkimai:

- laukas nepildomas, jeigu aprašoma laipsnio nesuteikianti studijų programa arba jeigu laipsnį suteikianti studijų programa sukonstruota taip, kad pagal ją studijuojantiems nėra galimybės nei įgyti gretutinės krypties laipsnio ar pasirinkti kitos studijų krypties (šakos) dalykų (modulių), nei specializacijos toje pačioje kryptyje (šakoje) ar praktikos, nei papildomų bendrųjų ar laisvai pasirenkamų studijų dalykų;
- jeigu studentas gali pasirinkti, tai pasirinkimų pobūdį aprašyti apibendrintai vartojant frazes „galima pasirinkti specializaciją“, „galima pasirinkti gretutinės krypties studijas dvigubam kvalifikaciniam laipsniui įgyti“, „galima pasirinkti papildomą praktiką“, „galima pasirinkti papildomus tos pačios krypties studijų dalykus“, „galima pasirinkti kitos krypties dalykus (modulius)“, „galima pasirinkti pedagoginių studijų modulį“, „galima laisvai pasirinkti papildomus bendruosius dalykus“ ir pan. ir šalia skliausteliuose nurodyti leidžiamų pasirinkimų apimtį (pavyzdžiui, „galima laisvai pasirinkti bet kurios kitos studijų krypties dalykus (ne daugiau kaip 20 kreditų“).

Studijų programos skiriamieji bruožai:

- įrašyti svarbiausią skiriamąjį bruožą, kuris studijų programą išskiria iš kitų tos pačios krypties programų, vartojant frazes „Jungtinė studijų programa“, „Yra galimybė įgyti dvigubą kvalifikacinį laipsnį“, „Studijų programa vykdoma užsienio kalba (kalbomis), įrašyti, kokia (kokiomis)“, „Dalis studijų programos vykdoma užsienio kalba (kalbomis), įrašyti, kokia (kokiomis)“ ir pan.;
- kitus požymius aprašyti tik tuo atveju, jeigu jie išskirtini pagal:
 - o Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501 (Žin., 2010, Nr. 44-2139) 4 punktą;

- o Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 (Žin., 2010, Nr. 67-3375) 5 punktą.

Profesinės veiklos galimybės:

- aprašyti absolventų įsidarbinimo galimybes, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusias su įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija, derinant su atitinkamu kvalifikacijos lygio aprašymu, apibrėžtu Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimo Nr. 535 (Žin., 2010, Nr. 56-2761), priede;
- jeigu profesinė veikla yra valstybės reglamentuojama, nurodyti kompetentingą instituciją ir pagrindinį teisės aktą, reglamentuojantį tą profesinę veiklą;
- įrašyti kvalifikacijos pavadinimą, jeigu baigusiesiems studijų programą suteikiama valstybės reglamentuojama kvalifikacija, ir nurodyti, kokias teises įgyja diplomo turėtojas.

Tolesnių studijų galimybės:

- trumpai aprašyti aukštesnio lygmens studijų galimybes įgijusiesiems kvalifikacinį laipsnį;
- laukas nepildomas, jeigu aprašoma laipsnio nesuteikianti studijų programa.

Duomenis rengusio asmens pareigos, vardas, pavardė, tel., el. p. – įrašyti duomenis asmens, su kuriuo galima susisiekti.

Duomenų parengimo ar atnaujinimo data – įrašyti metus, mėnesį ir dieną.

PRIEDAI

1 priedas

Studijų programos duomenų pateikimo forma (anglų kalba)

Parameters	
Name of a study programme	
Language of instruction of a study programme	
Qualification to be awarded	
Place of delivery of a study programme	
Institution that has carried out assessment, year	
Institution that has performed accreditation, accreditation term	
Order on accreditation	
Summary of the Profile of a Study Programme	General Description:
	Objective(s) of a study programme:
	Learning outcomes:
	Activities of teaching and learning:
	Methods of assessment of learning achievements:
	Framework:
	Study subjects (modules), practical training:
	Specialisations:
	Optional courses:
Distinctive features of a study programme:	
Access to professional activity or further study:	
Access to professional activity:	
Access to further study:	
Data provided or updated (date)	

2 priedas

Vartojamos sąvokos

studijų programa

study programme

Studijų rezultatų, kuriems pasiekti reikia studijuoti nustatytus studijų dalykus / modulius, parengti ir apginti baigiamąjį darbą, sistema, leidžianti už sukauptą minimalų kreditų skaičių suteikti kvalifikacinį laipsnį arba kvalifikaciją.

studijų sritis

study area (area of studies)

Tam tikrais principais susisteminta studijų krypčių grupė, vienijama panašių tyrimų ir studijų objektų.

studijų kryptis

study field (field of study)

Tam tikra studijų programų grupė, vienijama to paties arba artimo mokslo tiriamojo ir studijų objekto.

laipsnį suteikianti studijų programa

degree study programme

Studijų programa, skirta aukštojo mokslo kvalifikaciniam laipsniui įgyti.

laipsnio nesuteikianti studijų programa

non-degree study programme

Studijų programa, skirta kvalifikacijai įgyti arba savarankiškai praktinei veiklai pasirengti.

aukštojo mokslo kvalifikacija

qualification of higher education

Kvalifikacija, patvirtinanti, kad asmuo įgijo kurią nors aukštojo mokslo pakopą atitinkantį profesinės veiklos kompetentingumą ir tolesnių studijų aukštesnėje pakopoje teisę.

dvigubas laipsnis

double degree

Kvalifikacinis aukštojo mokslo laipsnis, suteikiamas asmeniui, sėkmingai įvykdžiusiam pirmosios pakopos mišriosios studijų programos reikalavimus (pasiekusiam nustatytus studijų rezultatus) ir susidedantis iš pagrindinės bei gretutinės studijų krypties laipsnių.

jungtinis laipsnis

joint degree

Kvalifikacinis aukštojo mokslo laipsnis, suteikiamas asmeniui, sėkmin-

gai įvykdžiusiam jungtinės studijų programos reikalavimus (pasiekusiam nustatytus studijų rezultatus).

brandos atestatas

maturity certificate

Dokumentas, patvirtinantis asmens vidurinį išsimokslinimą.

kreditas

credit

Studijų dalyko ar modulio apimties matavimo vienetas, kurį sudaro tipinio studento studijavimo laikas, reikalingas studijų rezultatams pasiekti.

Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistema (ECTS)

European credit transfer and accumulation system (ECTS)

Studentų pasiekimų palyginimas, įskaitymas, kaupimas ir perkėlimas, grindžiamas kreditais (studijų rezultatais ir studento studijavimo laiku) bei įvairiais jų kaupimo deriniais, kurių pagrindu suteikiama kvalifikacija arba vienos kvalifikacijos kreditus leidžiama įskaityti kaip kitos kvalifikacijos kreditus.

studijų forma

mode of studies

Tam tikro intensyvumo studijos – studijų intensyvumo rodiklis.

nuolatinė studijų forma

full-time studies

Pagrindinė studijų forma, kurios apimtis turi būti ne mažesnė kaip 45 ir ne didesnė kaip 60 studijų kreditų.

išėstinė studijų forma

part-time studies

Studijų forma, skirta tos pačios studijų pakopos kvalifikacijai įgyti per ilgesnį laiką nei nuolatinių studijų atveju tiems studentams, kurių netenkina nuolatinių studijų formos intensyvumas.

akreditacija

accreditation

Pripažinimas, kad įvertinta studijų programa, aukštoji mokykla atitinka nustatytus kriterijus.

akredituojančioji institucija

accrediting body

Institucija, turinti teisę suteikti akreditaciją.

nacionalinė kvalifikacijų sąranga

national qualifications framework

Priemonė, skirta šalies kvalifikacijoms klasifikuoti į tam tikrus lygmenis pagal konkrečius kriterijus – studijų rezultatus ir studijų trukmę.

Europos kvalifikacijų sąranga (EQF)

European qualifications framework (EQF)

Kvalifikacijų metasąranga, skirta Bolonijos proceso šalyse suteiktoms kvalifikacijoms tarpusavyje palyginti.

studijų programos aprašas

study programme description

Dokumentas, kuriame aprašoma programos paskirtis ir tikslai, studijų rezultatai, studijavimo pasiekimų vertinimo kriterijai, studijų turinys ir metodai, pateikiama studijų struktūra, nurodoma studijų dalykų apimtis, jų studijavimo eiliškumas, dėstytojai ir jų kvalifikacija, pagrindinė literatūra bei kiti svarbūs programos įgyvendinimo parametrai.

studijų tikslas

learning aim

Teiginys, apibūdinantis laukiamą (siekiamą) besimokančiojo elgseną studijų proceso pabaigoje.

Pastaba. Studijų tikslo kokybę – lygmenį ir pobūdį nusako studijų rezultatai, kuriais grindžiamas jų pasiekimas. Studijų programos tikslas paprastai atskleidžia absolvento pasirengimą atlikti profesinę ar kitą veiklą, dažniausiai tapatinamą su keliais veiklos uždaviniais arba funkcijomis. Studijų tikslas atspindi dėstytojų (programų rengėjų ir teikėjų) ketinimus ir siekius. Studijų tikslas yra siekiamybė ir dažniausiai parodo, kokias profesinės veiklos (pvz.: statymo, mokymo, konsultavimo, gydymo ir kt.) funkcijas absolventas turės atlikti baigęs studijų programą. Studijų rezultatas visada daugiau ar mažiau yra konkretus ir nurodo, kaip tos profesinės veiklos (pvz.: gydymo, ugdymo, statymo ir kt.) funkcijos bus atliekamos. Studijų rezultatas turi būti pamatuojamas ir rodyti minimalius reikalavimus, kuriuos besimokantysis turi pasiekti. Studijų tikslo pavyzdys: *Pagrindinis karjeros konsultanto veiklos tikslas – rinkti ir tvarkyti profesinio informavimo tikslinių grupių poreikius atitinkančią informaciją, užtikrinti jos prieinamumą, teikti ją ir patarti kiekvienam asmeniui ar asmenų grupei, sudarant sąlygas priimti racionalius profesijos rinkimosi ir karjeros planavimo sprendimus, derinant saviraiškos ir individualius asmenybės tobulėjimo poreikius su darbo rinkos reikalavimais.* Pateiktame studijų programos tikslo pavyzdyje išvardintos pagrindinės profesinės veiklos funkcijos (*rinkti, tvarkyti, teikti informaciją ir patarti asmeniui ar asmenų grupei*), nurodant, koku tikslu tai bus daroma (*padėti priimti racionalius profesijos rinkimosi bei karjeros planavimo sprendimus*). Šios funkcijos (*rinkti, tvarkyti, teikti*

ir patarti) turi būti pagrindžiamos atitinkamais studijų rezultatais, kurie įrodytų, kad absolventas bus pajėgus minėtas veiklas (*rinkti, tvarkyti, teikti ir patarti*) atlikti nustatytu (studijų pakopos ar kvalifikacijų sąrangos) reikalavimų lygmeniu.

studijų rezultatai

learning outcomes

Teiginiai, kuriais, remiantis visuomenės ir darbo rinkos reikalavimais, aprašoma, ką studentas žino, supranta ir geba padaryti pasibaigus studijų procesui.

Pastaba. Studijų rezultatai paprastai apibrėžiami žiniomis, mokėjimais, vertybėmis, požiūriais ir privalomu parodyti kompetentingumu.

studijų dalykas

course unit

Iš kelių studijų turinio požiūriu giminiškų ir integruotų studijų rezultatų sudaryta studijų programos dalis, turinti apibrėžtą kreditų skaičių, tikslą, grindžiamą studijų rezultatais, kurių pasiekimas yra vertinamas vienu baigiamuoju atsiskaitymu (egzaminu ar kita forma; gali būti taikoma kaupiamojo balo sistema).

Pastaba. Studijų dalykas į studentą orientuotose studijų programose atsiranda tokios logikos pagrindu:

- a) identifikuojami ir formuluojami studijų programos rezultatai;
- b) kiekvienas studijų programos rezultatas skaidomas į smulkesnius studijų rezultatus;
- c) suskaidyti smulkesni studijų rezultatai lyginami tarpusavyje: pasikartojantys šalinami, paliekant tik vieną reikalingą smulkesnį studijų rezultatą, trūkstanti – suformuluojami;
- d) likusieji susmulkinti studijų rezultatai grupuojami pagal susitartus kriterijus (giminiškumo vienas kitam pagal disciplinas ar kitus principus) į klasterius („kekes“).

Sugrupuoti pagal susitartus principus ir kriterijus smulkesnieji studijų rezultatai sudaro pagrindą atsirasti studijų dalykui (arba moduliui). Studijų dalykai, priešingai negu studijų moduliai, neturi iš anksto sutarimo būdu nustatyto vienodo kreditų (ar jų kartotinio) skaičiaus. Studijų dalykais grįstose studijų programose kiekvienas studijų dalykas gali turėti skirtingą kreditų skaičių (3, 5, 8 ir pan.).

studijų modulis

study module

Iš kelių studijų turinio požiūriu giminiškų ir integruotų studijų rezultatų sudaryta studijų programos dalis, turinti iš anksto nustatytą vienodą kreditų skaičių su tuo pačiu kartotiniu visiems tos pačios studijų

programos moduliams tikslą, grindžiamą studijų rezultatais, kurių pasiekimas yra vertinamas vienu baigiamuoju atsiskaitymu (egzaminu ar kita forma; gali būti taikoma kaupiamojo balo sistema).

Pastaba. Studijų modulis, priešingai negu studijų dalykas, turi iš anksto nustatytą konkretų kreditų skaičių (arba tokio pat skaičiaus kartotinį), todėl jau atliekant suskaidytų smulkesnių studijų rezultatų grupavimą būtina atsižvelgti į iš anksto nustatytą studijų moduliui kreditų skaičių. Modulinė sistema palengvina kreditų kaupimo ir įskaitymo procedūras, tačiau apsunkina studijų rezultatų grupavimo procesą (reikia visus studijų rezultatus grupuoti taip, kad visi studijų programos moduliai turėtų vienodą kreditų skaičių arba jo kartotinį). Kita vertus, kuo stambesni studijų moduliai, tuo kreditų perkėlimo ir įskaitymo procedūros sudėtingesnės. Daugelyje šalių aukštojo mokslo sistemose taikoma 5 kreditų bazinė apimtis vienam moduliui su tokiu pačiu kreditų skaičiaus kartotiniu (5, 10, 15 ir t. t. kreditų), tačiau institucijos gali nustatyti ir kitokį kreditų skaičių vienam moduliui su atitinkamu kartotiniu.

į studentą orientuotos studijos

student-centered learning

Studijos, grindžiamos studentų demonstruojamais studijų rezultatų pasiekimo įrodymais.

Pastaba. Į studentą orientuotos studijos yra grindžiamos žiniomis, mokėjimais, vertybėmis ir požiūriais, koreliuojančiais su aktualiais ir būsimais darbo rinkos bei demokratinės visuomenės plėtros poreikiais, todėl studijos organizuojamos remiantis:

- a) atsakomybės, atskaitomybės, savarankiško studijavimo, pagarbos, bendradarbiavimo, įsipareigojimo tobulėti ir kitais aukštojo mokslo organizavimo principais;
- b) studijų tikslais, kurie grindžiami studijų rezultatais, koreliuojančiais su nacionaline ir Europos kvalifikacijų sąrangomis;
- c) specialiosiomis priemonėmis tikslams pasiekti: plėtojant mobilumą, diegiant ECTS sistemą, taikant aktyviusios dėstymo / studijavimo metodus, kokybės užtikrinimo sistemas, grindžiamas studijų rezultatų koncepcija, pripažįstant kvalifikacijas ir neformaliojo bei savarankiško mokymosi pasiekimus ir kt.;
- d) su studijomis susijusiais procesais: socialinių dalininkų įtraukimu į studijų proceso organizavimą ir įgyvendinimą, parama studentams planuojant savo karjerą ir teikiant jiems būtiną socialinę paramą ir t. t.

reglamentuojamoji profesija

regulated profession

Profesinė veikla, kuriai atlikti valstybė nustato aiškius kvalifikacinius ir kitokius reikalavimus.

Pastaba. Reglamentuojamosios profesijos yra, pavyzdžiui, architekto, advokato, mokytojo, odontologo ir kt.

Daugiau sąvokų

Studijų kokybės vertinimo centro tinklalapyje (Aiškinamasis studijų ir su jomis susijusių terminų žodynas) http://www.skvc.lt/files/SKAR/Rezultatai/Aiskinamasis_zodynelis_visas.pdf

3 priedas

Užpildytų formų pavyzdžiai

STUDIJŲ PROGRAMA. CHEMIJA

Parametrai	
Studijų programos pavadinimas	Chemija
Studijų programos valstybinis kodas	612F10001
Studijų programos kodas pagal Tarptautinę standartizuotą švietimo klasifikaciją (ISCED)	51144
Studijų sritis	Fiziniai mokslai
Studijų kryptis	Chemija
Studijų krypties šaka	–
Švietimo sritis	Fiziniai mokslai
Švietimo posritis	Chemija
Studijų rūšis	Universitetinės studijos
Studijų programos tipas	Laipsnį suteikianti studijų programa
Studijų pakopa	Pirmoji studijų pakopa (bakalauro)
Studijų programos vykdymo kalba	Lietuvių
Suteikiama kvalifikacija	Chemijos bakalauro laipsnis
Kvalifikacinių laipsnių požymiai	Pagrindinės krypties kvalifikacinis laipsnis
Diplomo (pažymėjimo) pavadinimas ir kodas	Bakalauro diplomas, kodas 6114
Būtinasis minimalus išsilavinimas	Vidurinis išsilavinimas
Studijų apimtis kreditais ir forma (trukmė metais)	240 kreditų, nuolatinės studijos (4 metai)
Institucija, kodas, interneto svetainės adresas	Vilniaus universitetas, JAR kodas 211950810, www.vu.lt
Studijų programos vykdymo vieta	Vilnius
Vertinimą atlikusi institucija, metai	Studijų kokybės vertinimo centras, 2011
Akreditavusi institucija, akreditavimo terminas	Studijų kokybės vertinimo centras, 2011-12-31
Akreditavimo įsakymas	2009-08-17, Nr. 1-73
Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygis	6
Europos kvalifikacijų sąrangos lygmuo	6
Studijų programos finansinės grupės kodas	1.4

Studijų programos aprašo santrauka	Bendras apibūdinimas:
	Studijų programos tikslas(-ai):
	Įgyti teorinių žinių medžiagų savybėms aiškinti ir prognozuoti remiantis termodinamikos, kinetikos, kvantinės mechanikos principais. Įgyti praktinių gebėjimų atlikti standartines laboratorines procedūras, sintetinti ir analizuoti chemines medžiagas, dirbti su standartinė chemine aparatūra, taikyti fizikinius tyrimo metodus. Krištiškai vertinti cheminę informaciją, duomenis, spręsti žinomo ir nežinomo pobūdžio kokybinius ir kiekybinius uždavinius. Įgyti gebėjimų bendrauti raštu ir žodžiu lietuvių ir anglų kalbomis, pateikti informaciją specialistų auditorijai, dirbti individualiai ir komandoje, organizuoti savo darbą ir planuoti laiką, studijuoti ir nuolat ugdyti savo profesionalumą ir bendrąjį išprusimą.
	Studijų rezultatai:
Programos absolventas gebės:	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tinkamai vartoti terminiją, nomenklatūrą, matavimo vienetus, taikomus apibūdinant chemines medžiagas ir jų sandarą. 2. Apibūdinti vieninių ir sudėtinių medžiagų prigimtį, struktūrą, prognozuoti būdingiausias jų savybes, paaiškinti pagrindines neorganinių, organinių, biologiskai aktyvių medžiagų reakcijas. 3. Taikyti termodinamikos principus cheminiams procesams apibūdinti, kvantinės mechanikos principus atomų bei molekulių sandarai ir savybėms apibūdinti, kinetikos principus cheminėms reakcijoms apibūdinti. 4. Apibūdinti fizikinius tyrimo metodus ir pritaikyti juos cheminių medžiagų tyrimams. 5. Parinkti tinkamus kokybinės ir kiekybinės analizės metodus, atlikti šias analizes. 6. Parinkti tinkamus cheminių junginių savybių tyrimo metodus, atlikti tyrimus ir interpretuoti gautus duomenis. 7. Parinkti ir palyginti tinkamiausias medžiagas ir reakcijos sąlygas konkrečiam tikslui pasiekti. 8. Parinkti tinkamus medžiagos struktūros tyrimo metodus, interpretuoti šių tyrimų duomenis. 9. Sintetinti medžiagas pagal žinomas metodikas. Apibūdinti įvairius sintezės metodus. 10. Saugiai dirbti su cheminėmis medžiagomis, patikimai atlikti matavimus, dokumentuoti ir analizuoti matavimo rezultatus naudojantis kompiuterių programomis, atlikti standartines laboratorines procedūras ir naudotis laboratorine įranga. 11. Taikyti teorines žinias sprendžiant kokybinius ir kiekybinius žinomo ir nežinomo pobūdžio uždavinius. 12. Planuoti chemijos problemų sprendimo strategijas. 13. Vertinti ir matematiškai apdoroti duomenis.

Studijų programos aprašo santrauka	Mokymo ir mokymosi veiklos:
	Paskaitos, pratybos, savarankiškas darbas, laboratoriniai darbai, mokomosios literatūros skaitymas, uždavinių sprendimas, literatūros apžvalgos rengimas ir pristatymas, baigiamojo darbo projektas.
	Studijų rezultatų vertinimo būdai:
	Studijų rezultatai vertinami semestro metu (rašomi tarpiniai egzaminai, atliekami kontroliniai darbai, aprašomi ir žodžiu ginami laboratoriniai darbai) ir baigiamojo egzamino metu. Kai kurie studijų dalykai gali būti įvertinti įskaita. Egzaminai ir įskaitos vyksta raštu arba raštu ir žodžiu. Studentų žinios per egzaminus vertinamos nuo 1 (labai blogai) iki 10 (puikiai) balų, o per įskaitas – „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Egzamino vertinimai nuo 1 iki 4 yra nepatenkinami.
	Sandara:
	Studijų dalykai (moduliai), praktika:
	Pagrindinės studijų krypties dalykų apimtis yra 165 kreditai (su praktika). Pagrindiniai studijų krypties dalykai: analizinė chemija, bendroji chemija, neorganinė chemija, fizikinė chemija, organinė chemija, polimerų chemija, biochemija, koloidų chemija, kristalų chemija, kvantinė chemija. Programoje yra numatyta profesinė praktika, kurios trukmė – 2 mėn. (15 kr.).
	Specializacijos:
	Organinė chemija, neorganinė chemija, polimerų chemija, fizikinė chemija, analizinė chemija.
	Studento pasirinkimai:
	Galima gilinti žinias studijų kryptyje, pasirenkant specializuotus studijų krypties dalykus.
	Studijų programos skiriamieji bruožai:
	–
	Profesinės veiklos ir tolesnių studijų galimybės:
	Profesinės veiklos galimybės:
Absolventas galės dirbti chemijos laboratorijose, su chemija susijusiose gamybinėse, komercinėse ir kitose įmonėse.	
Tolesnių studijų galimybės:	
Absolventas galės tęsti studijas chemijos, biochemijos ir kitose su chemija ar biochemija susijusiose magistrantūros programose Lietuvoje ir užsienyje.	
Duomenis rengusio asmens pareigos, vardas, pavardė, tel., el. p.	Studijų prodekanas Rimas Raudonis, tel. (8 5) 219 3176, el. p. rimas.raudonis@chf.vu.lt
Duomenų parengimo ar atnaujinimo data	2011-11-11

STUDIJŲ PROGRAMA. EKOTURIZMAS

Parametrai	
Studijų programos pavadinimas	Ekoturizmas
Studijų programos valstybinis kodas	653N80006
Studijų programos kodas pagal Tarptautinę standartizuotą švietimo klasifikaciją (ISCED)	52181
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Turizmas ir poilsis
Studijų krypties šaka	-
Švietimo sritis	Paslaugos asmenims
Švietimo posritis	Kelionės, turizmas ir laisvalaikis
Studijų rūšis	Koleginės studijos
Studijų programos tipas	Laipsnį suteikianti studijų programa
Studijų pakopa	Pirmoji studijų pakopa (profesinio bakalauro)
Studijų programos vykdymo kalba	Lietuvių
Suteikiama kvalifikacija	Turizmo ir poilsio profesinio bakalauro laipsnis
Kvalifikacinių laipsnių požymiai	Pagrindinės krypties kvalifikacinis laipsnis
Diplomo (pažymėjimo) pavadinimas ir kodas	Profesinio bakalauro diplomas, kodas 6607
Būtinasis minimalus išsilavinimas	Vidurinis išsilavinimas
Studijų apimtis kreditais ir forma (trukmė metais)	180 kreditų, nuolatinės studijos (3 metai), iššęstinės studijos (4 metai)
Institucija, kodas, interneto svetainės adresas	Viešoji įstaiga Kolpingo kolegija, JAR kodas 193038291, http://kolegija.kolping.lt/
Studijų programos vykdymo vieta	Kaunas
Vertinimą atlikusi institucija, metai	Studijų kokybės vertinimo centras, 2011
Akreditavusi institucija, akreditavimo terminas	Studijų kokybės vertinimo centras, 2015-06-30
Akreditavimo įsakymas	2012-01-10, Nr.SV6-2
Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygis	6
Europos kvalifikacijų sąrangos lygmuo	6
Studijų programos finansinės grupės kodas	2.1

Studijų programos aprašo santrauka	Bendras apibūdinimas:
	Studijų programos tikslas(-ai):
	Ekoturizmo studijų programa skirta rengti kvalifikuotus ekoturizmo organizatorius, gebančius tirti ekologinio turizmo rinką ir socialinę aplinką bei jos kitimo tendencijas, įsteigti ir valdyti ekoturizmo įmonę, kurti ekoturizmo produktus bei organizuoti jų pardavimą, savo veikloje vadovautis gamtos apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.
	Studijų rezultatai:
	Absolventai gebės: 1. Tirti ekologinio turizmo poreikį. 2. Vertinti socialinę aplinką ir nustatyti jos kaitos dėsningumus. 3. Parengti įmonės steigimo dokumentaciją. 4. Parengti ekoturizmo įmonės verslo planą. 5. Planuoti ir organizuoti įmonės darbo procesą. 6. Organizuoti rinkodaros darbą. 7. Bendrauti ir bendradarbiauti su partneriais ir klientais gimtąja ir užsienio kalbomis. 8. Įvertinti veiklos rezultatus; kurti ir parduoti ekologinio turizmo paslaugas. 9. Rengti ir organizuoti ekoturizmo produkto rėmimo kampaniją.
	Mokymo ir mokymosi veiklos:
	Paskaitos, seminarai, diskusijos, darbas grupėse, praktinės užduotys, literatūros analizė, atvejo analizė, projektų rengimas ir kt.
	Studijų rezultatų vertinimo būdai:
	Taikomas kaupiamasis vertinimas. Kaupiamojo vertinimo sudedamosiomis dalimis vertinami tam tikri studijų dalyko programoje numatyti studijų rezultatai. Kiekvieno dalyko arba modulio studijos baigiamos egzaminu arba studento savarankiškai atlikto darbo (projekto) įvertinimu. Galutinį pažymį sudaro dalyko programoje nustatytos kaupiamojo vertinimo sudedamosios dalys (pvz.: lankomumas, aktyvumas, tarpiniai atsiskaitymai, savarankiški darbai, egzaminas), kurių procentinė išraiška nustatoma studijų dalyko programoje.
	Sandara:
Studijų dalykai (moduliai), praktika:	
Pagrindinės studijų krypties apimtis kreditais – 147. Verslo matematika, mikroekonomika ir makroekonomika, informacinės technologijos, bendroji ekologija, ekologinio turizmo pagrindai, vadyba, teisės pagrindai, kraštovaizdžio ekologija, žmogaus ekologija, turizmo geografija ir išteklių, Europos Sąjungos turizmo politika ir strategijos, ekoturizmo verslo planavimas ir organizavimas ir kt.	

Studijų programos aprašo santrauka	Ketrios profesinės veiklos praktikos: kolegijoje (18 kreditų) ir baigiamoji profesinės veiklos praktika (12 kreditų) įmonėje.
	Specializacijos:
	–
	Studento pasirinkimai:
	Studento laisvai pasirenkamiesiems dalykams skiriama 10 kreditų. Studentai gali laisvai rinktis dalykus iš Kolpingo kolegijoje kitose studijų programose dėstomų dalykų arba rinktis išklaudyti tam tikrą dalyką kitoje aukštojoje mokykloje.
	Studijų programos skiriamieji bruožai:
	Studentai mokosi dviejų užsienio kalbų (anglų ir vokiečių), taip pat turi galimybę atlikti baigiamąją praktiką kolegijos partnerių organizacijose Vokietijoje.
	Profesinės veiklos ir tolesnių studijų galimybės:
	Profesinės veiklos galimybės:
	Absolventai galės dirbti savo įsteigtoje ekoturizmo verslo įmonėje ar kitose turizmo verslo įmonėse ekoturizmo organizatoriais, gebės organizuoti renginius, seminarus, konferencijas, kurs ir parduos įvairias ekoturizmo paslaugas tiek savo šalies klientams, tiek užsienio svečiams.
Tolesnių studijų galimybės:	
Absolventai gali siekti studijų rezultatų įskaitymo, jei nori studijuoti pagal universitetines pirmosios pakopos studijų programas. Baigę papildomasias studijas arba įvykdę kitus aukštosios mokyklos nustatytus reikalavimus, turi teisę stoti į antrosios pakopos magistrantūros studijas.	
Duomenis rengusio asmens pareigos, vardas, pavardė, tel., el. p.	Studijų skyriaus vadovė Aušra Mingailienė, tel. (8 37) 22 0030; el. p. ausra.mingailiene@kolping.lt
Duomenų parengimo ar atnaujinimo data	2011-12-07

STUDIJŲ PROGRAMA. FINANSAI

Parametrai	
Studijų programos pavadinimas	Finansai
Studijų programos valstybinis kodas	612N30003
Studijų programos kodas pagal Tarptautinę standartizuotą švietimo klasifikaciją (ISCED)	51134
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Finansai
Studijų krypties šaka	–
Švietimo sritis	Verslas ir administravimas
Švietimo posritis	Finansai, bankininkystė, draudimas
Studijų rūšis	Universitetinės studijos
Studijų programos tipas	Laipsnį suteikianti studijų programa
Studijų pakopa	Pirmoji studijų pakopa (bakalauro)
Studijų programos vykdymo kalba	Lietuvių
Suteikiama kvalifikacija	Finansų bakalauro laipsnis
Kvalifikacinių laipsnių požymiai	Pagrindinės krypties kvalifikacinis laipsnis
Diplomo (pažymėjimo) pavadinimas ir kodas	Bakalauro diplomas, kodas 6120
Būtinasis minimalus išsilavinimas	Vidurinis išsilavinimas
Studijų apimtis kreditais ir forma (trukmė metais)	210 kreditų, nuolatinės studijos (3,5 metų)
Institucija, kodas, interneto svetainės adresas	ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, JAR kodas 111963319, www.ism.lt
Studijų programos vykdymo vieta	Vilnius
Vertinimą atlikusi institucija, metai	Studijų kokybės vertinimo centras, 2010
Akreditavusi institucija, akreditavimo terminas	Studijų kokybės vertinimo centras, 2014-06-30
Akreditavimo įsakymas	2011-05-24, Nr. 1-01-61
Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygis	6
Europos kvalifikacijų sąrangos lygmuo	6
Studijų programos finansinės grupės kodas	1.1

Studijų programos aprašo santrauka	Bendras apibūdinimas:
	Studijų programos tikslas(-ai):
	Parengti specialistą, turintį teorinių, taikomųjų, analitinių gebėjimų ir žinių apie valstybės, finansų institucijos, įmonės ir asmens finansų valdymo ir apskaitos principus, pradėdant nuo esminių reikalavimų finansų apskaitai, baigiant sofistikuotais metodais ir finansų principų taikymo atvejais, kai konsoliduojama įmonių grupės finansinė atskaitomybė, priimami sudėtingi investicinių projektų, investicinių portfelių ir finansinių rizikų valdymo sprendimai, analizuojama finansų rinkų veikla. Specialistas taip pat turės pakankamai žinių iš lygiagrečių vadybos sričių ir išugdys bendrusius gebėjimus (užsienio kalbų, logikos, matematikos ir t. t.), kurie bus naudingi dirbant praktinį darbą.
	Studijų rezultatai:
<p>Programos absolventas gebės:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Apibūdinti pagrindines finansų teorijas ir teorinius modelius, pritaikyti juos teorinėms ir praktinėms problemoms spręsti (pvz., pinigų ir laiko vertė, investicinių projektų vertinimas, rizikos ir pelno sąryšis, investicinio portfelio teorija, akcijų ir kitų vertybinių popierių kainų nustatymo modeliai, kapitalo sąnaudos, rizikos valdymas, valiutų kursai, finansiniai tarpininkai). 2. Paaiškinti finansų teorijos ir praktikos ryšį, pritaikyti šias žinias vertindamas finansinę informaciją (pvz., efektyvių rinkų hipotezė, anomalijos, kapitalo struktūra). 3. Apibūdinti ir analizuoti finansų valdymo bei finansinių sprendimų priėmimo procesus verslo įmonėse ir kitose organizacijose. 4. Apibūdinti finansų rinkų ir institucijų paskirtį, analizuoti jų veiklą. 5. Apibūdinti pagrindinius finansinius produktus ir paslaugas, įvertinti jų pranašumus ir trūkumus tiek kliento, tiek jų tiekėjo atžvilgiu. 6. Rengti, analizuoti ir vertinti investicinių projektų bei verslo planų finansinę dalį. 7. Spręsti įvairaus sudėtingumo lygio finansų apskaitos, valdymo apskaitos ir kitus praktinius finansinius uždavinius. 8. Analizuoti ir vertinti įvairių įmonės vadybinių veiklų tarpusavio ryšius, jų įtaką įmonės sąnaudoms ir finansiniams rezultatams. 9. Identifikuoti ir įvertinti vidines ir išorines permainas, priimti sprendimus, būtinus įmonės finansinių rezultatų stabilumui palaikyti. 10. Prognozuoti priimamų finansinių sprendimų įtaką ne tik finansiniame, bet ir platesniame įmonės valdymo kontekste, įvertindamas, kokias pasekmes finansiniai sprendimai turės įmonės personalo motyvacijai, prekių ir paslaugų kokybei, klientų pasitenkinimui, prekės ženklų stiprumui, verslo socialinei atsakomybei. 	

Studijų programos aprašo santrauka	<p>11. Parinkti deramus tyrimo metodus įmonės vidaus veiklos ir išoriniams tyrimams ir savarankiškai atlikti nesudėtingus vidaus bei išorinės aplinkos tyrimus (rinkti, sisteminti ir interpretuoti duomenis).</p>
	<p>Mokymo ir mokymosi veiklos:</p>
	<p>Paskaitos, seminarai, diskusijos, individualios ir grupinės užduotys, jų rezultatų pristatymas, praktika, savarankiški rašto darbai.</p>
	<p>Studijų rezultatų vertinimo būdai:</p>
	<p>Testai, individualių ir grupinių užduočių rezultatų ir jų pristatymo vertinimas, egzaminai.</p>
	<p>Sandara:</p>
	<p>Studijų dalykai (moduliai), praktika:</p>
	<p>Pagrindinės studijų krypties apimtis kreditais – 165. Ekonomikos, verslo ir vadybos pagrindai, finansų pagrindai, akademinis darbų rašymas ir pristatymas, informatika, diskrečioji matematika, logika, mikroekonomika, finansų apskaita I, matematinė analizė, makroekonomika, valdymo apskaita, asmeniniai finansai, statistinė duomenų analizė, strateginis valdymas, finansų rinkos ir institucijos, finansų valdymas I, verslo etika, finansų valdymas II, valstybės finansai, ekonometrija, globalioji ekonomika, organizacijų ekonomika, investicijų valdymas, finansų apskaita II, verslo informacinės sistemos, baigiamasis darbas. Praktika Lietuvos arba užsienio įmonėse ir organizacijose finansų srityje: valstybinėse ir viešosiose įstaigose, finansų priežiūros institucijose arba įmonių finansų padaliniuose dirbant apskaitos, finansų, investicijų valdymo specialistais ar jų asistentais.</p>
	<p>Specializacijos:</p>
	<p>–</p>
	<p>Studento pasirinkimai:</p>
	<p>Studentai renkasi keturis studijų dalykus iš šių pasirinkamųjų dalykų grupių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įmonių vadyba: rinkodaros principai, personalo valdymas, gamybos procesų valdymas, projektų valdymas, akcinių bendrovių valdymas ir auditas, socialinių tyrimų metodai. 2. Finansų rinkos: bankininkystė, finansų rinkų elgsena, tarptautiniai finansai, finansinių rizikų valdymas. 3. Ekonominė aplinka: ekonominis prognozavimas, verslo teisė, tarptautinė prekyba, nekilnojamojo turto ekonomika.

Studijų programos aprašo santrauka	Studijų programos skiriamieji bruožai:
	<p>1. Dalis studijų vyksta anglų kalba.</p> <p>2. Finansų bakalauro programa sudaryta atsižvelgiant į <i>Chartered financial Analyst</i> (toliau – CFA) 1-ojo lygio egzaminui keliamus reikalavimus. CFA yra pasaulyje pripažinta aukščiausio lygio finansų analitikų kvalifikacija, kurią sertifikuoja CFA institutas (žr. www.cfainstitute.org). Sertifikato siekiantis kandidatas turi laikyti trijų lygių egzaminus. Tais atvejais, kai universitetas savo bakalauro studijų programą suformuoja taip, kad jos absolventas įgyja 70 proc. 1-ojo lygio kandidatui į CFA sertifikatą būtinų žinių, CFA institutas gali pripažinti universitetą savo partneriu. Nors paprastai reikalaujama, kad universitetas turėtų tarptautinę akreditaciją (pavyzdžiui, EQUIS, AACSB), yra daromos ir išimtys. Dauguma teikiamos registruoti Finansų bakalauro programos dalykų yra parinkti kryptingai laikantis CFA 1-ojo lygio egzamino turinio. Nors kandidatas į CFA turi turėti bent ketverius metus praktikos finansų srityje, sėkmingas studijų programos baigimas yra itin stiprus postūmis absolventams kandidatuoti į CFA akredituotus narius.</p>
	<i>Profesinės veiklos ir tolesnių studijų galimybės:</i>
	Profesinės veiklos galimybės:
	<p>Absolventai galės dirbti finansininkais, buhalteriais ir auditoriais įvairiose pramonės ir paslaugų įmonėse, bankinėse, investicinėse ir finansų konsultacinėse bendrovėse, valstybinėse institucijose.</p> <p>Studijų programos dalykai yra suderinti su CFA 1-ojo lygio kvalifikaciniais reikalavimais.</p>
Tolesnių studijų galimybės:	
<p>Programą baigęs specialistas įgyja visas būtinas žinias tolesnėms finansų, ekonomikos arba vadybos studijoms magistrantūroje – tiek ISM Vadybos ir Ekonomikos universitete, tiek kituose Lietuvos ar užsienio universitetuose.</p>	
Duomenis rengusio asmens pareigos, vardas, pavardė, tel., el. p.	Akademinių reikalų prodekanė Indrė Pikturienė, (8 5) 212 3960, indre.pikturieniene@ism.lt
Duomenų parengimo ar atnaujinimo data	2011-12-02

STUDIJŲ PROGRAMA. TAIKOMOJI MATEMATIKA

Parametrai	
Studijų programos pavadinimas	Taikomoji matematika
Studijų programos valstybinis kodas	612G10002
Studijų programos kodas pagal Tarptautinę standartizuotą švietimo klasifikaciją (ISCED)	51146
Studijų sritis	Fiziniai mokslai
Studijų kryptis	Matematika
Studijų krypties šaka	–
Švietimo sritis	Matematika ir statistika
Švietimo posritis	Matematika
Studijų rūšis	Aukštojo mokslo universitetinės studijos
Studijų programos tipas	Laipsnį suteikianti studijų programa
Studijų pakopa	Pirmoji studijų pakopa (bakalauro)
Studijų programos vykdymo kalba	Lietuvių
Suteikiama kvalifikacija	Matematikos bakalauro laipsnis
Kvalifikacinių laipsnių požymiai	Yra galimybė įgyti dvigubą kvalifikacinį laipsnį
Diplomo (pažymėjimo) pavadinimas ir kodas	Bakalauro diplomas, kodas 6115
Būtinasis minimalus išsilavinimas	Vidurinis išsilavinimas
Studijų apimtis kreditais ir forma (trukmė metais)	240 kreditų, nuolatinės studijos (4 metai), iššestinės studijos (6 metai)
Institucija, kodas, interneto svetainės adresas	Kauno technologijos universitetas, JAR kodas 111950581, www.ktu.lt
Studijų programos vykdymo vieta	Kaunas
Vertinimą atlikusi institucija, metai	Studijų kokybės vertinimo centras, 2004
Akreditavusi institucija, akreditavimo terminas	Studijų kokybės vertinimo centras, 2012-12-31
Akreditavimo įsakymas	2009-08-17, Nr. 1-73
Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygis	6
Europos kvalifikacijų sąrangos lygmuo	6
Studijų programos finansinės grupės kodas	1.2

Studijų programos aprašo santrauka	Bendras apibūdinimas:
	Studijų programos tikslas(-ai):
	Igyti matematikos, informatikos, inžinerijos, ekonomikos žinių ir gebėjimų, kurių reikia techninių ir verslo sistemų analizės, sintezės, prognozavimo ir optimalaus valdymo uždaviniams spręsti, gebėjimų sudaryti ir taikyti šių sistemų matematinius modelius, parinkti tinkamus matematinius metodus ir optimalius algoritmus realioms problemoms spręsti, interpretuoti gautus matematinio modelio tyrimo rezultatus, dirbti sistemų analitiku, modeliavimo ir duomenų analizės specialistu, rinkos tyrėju, analitiku programuotoju, aktuaru (draudimo matematiku) bankuose, draudimo kompanijose, universitetuose, gamybos, logistikos, prekybos ir kitose įmonėse.
	Studijų rezultatai:
	Programos absolventas gebės: 1. Planuoti, projektuoti ir atlikti tyrimus, pradedant problemos formulavimu ir baigiant rezultatų vertinimu; teikti ataskaitas, koreguoti veiklą, atsižvelgdamas į veiklos rezultatų analizę. 2. Valdyti informacines technologijas ir taikyti matematikos metodus; ieškoti, kaupti, sisteminti ir analizuoti gamtos, socialinius ir ekonominius reiškinius bei sudaryti šių reiškinių matematinius modulius. 3. Numatyti ir parinkti tinkamus matematinius metodus ir taikyti juos realioms problemoms spręsti; standartinius sprendimus įgyvendinti žinomoje ir naujoje aplinkoje. 4. Taikyti matematikos teorines arba praktines žinias priimdamas sprendimus. 5. Taikyti matematikos, informatikos, inžinerijos ir ekonomikos žinias, pagrįstas naujų tyrimų rezultatais; taip pat taikyti teorines žinias, sprenddamas techninių ir verslo sistemų analizės, sintezės ir optimalaus valdymo uždavinius. 6. Taikyti naujausias matematikos ir matematinių modelių pritaikymo žinias, sprenddamas veiklos kintamumo keliamas problemas; pagilinti ir praplėsti matematikos taikymų žinias mokydamasis savarankiškai, įvertins savo veiklos rezultatus.
	Mokymo ir mokymosi veiklos:
Paskaitos, pratybos, laboratoriniai darbai, savarankiškas darbas: mokomosios literatūros skaitymas, seminarai, pasiruošimas laboratoriniams darbams ir jų gynimams, egzaminai, semestro ir baigiamojo darbo projektai ir kt.	

Studijų programos aprašo santrauka	Studijų rezultatų vertinimo būdai:
	Žinioms ir gebėjimams vertinti taikoma dešimtbalė kriterinė proporcinė kaupiamoji vertinimo sistema (kaupiamasis vertinimas). Studijų programos ir modulio studijų rezultatai semestro metu įvertinami per tarpinius atsiskaitymus (rašomi referatai, studijos, kontroliniai darbai, atliekami projektai, aprašomi ir žodžiu ginami laboratoriniai darbai ir kt.). Galutinį įvertinimą (pažymį) sudaro tarpinių įvertinimų ir egzamino pažymiai.
	Sandara:
	Studijų dalykai (moduliai), praktika:
	Pagrindinės studijų krypties dalykų apimtis yra 165 kreditai (su praktika). Studentai studijuoja pagrindinės studijų krypties dalykus: matematiką, informacines technologijas, fiziką, tikimybių teoriją ir statistiką, programavimą, matematikos programinę įrangą, matematinę logiką, skaitinius metodus ir kitus dalykus.
	Specializacijos:
	Duomenų analizės matematiniai metodai; Verslo sistemų matematinis modeliavimas
	Studento pasirinkimai:
	Galima: gilinti žinias studijų kryptyje, pasirenkant specializuotus studijų krypties dalykus; pasirinkti gretutinės informatikos arba ekonomikos krypties studijas; pasirinkti pedagogines studijas mokytojo kvalifikacijai įgyti.
	Studijų programos skiriamieji bruožai:
	Yra galimybė įgyti dvigubą laipsnį.
	Profesinės veiklos ir tolesnių studijų galimybės:
	Profesinės veiklos galimybės: Absolventas galės dirbti sistemų analitiku, modeliavimo ir duomenų analizės specialistu, rinkos tyrėju, analitiku programuotoju, aktuaru (draudimo matematiku) bankuose, draudimo kompanijose, universitetuose, gamybos, logistikos, prekybos ir kitose įmonėse.
	Tolesnių studijų galimybės: Absolventas galės tęsti studijas matematikos ar jai artimos fizinių mokslų studijų krypties (šakos) magistrantūros studijų programose Lietuvoje ir užsienyje.
Duomenis rengusio asmens pareigos, vardas, pavardė, tel., el. p.	Studijų skyriaus specialistė Lidija Lifanova, tel.: (8 37) 300 859, 300 040, el. p. lidija.lifanova@ktu.lt
Duomenų parengimo ar atnaujinimo data	2011-12-27

STUDIJŲ PROGRAMA. TEISĖ

Parametrai	
Studijų programos pavadinimas	Teisė
Studijų programos valstybinis kodas	653M90013
Studijų programos kodas pagal Tarptautinę standartizuotą švietimo klasifikaciją (ISCED)	51138
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Teisė
Studijų krypties šaka	–
Švietimo sritis	Teisė
Švietimo posritis	Teisė
Studijų rūšis	Koleginės studijos
Studijų programos tipas	Laipsnį suteikianti studijų programa
Studijų pakopa	Pirmoji studijų pakopa (profesinio bakalauro)
Studijų programos vykdymo kalba	Lietuvių
Suteikiama kvalifikacija	Teisės profesinio bakalauro laipsnis
Kvalifikacinių laipsnių požymiai	Pagrindinės krypties kvalifikacinis laipsnis
Diplomo (pažymėjimo) pavadinimas ir kodas	Bakalauro diplomas, kodas 6618
Būtinasis minimalus išsilavinimas	Vidurinis išsilavinimas
Studijų apimtis kreditais ir forma (trukmė metais)	180 kreditų, nuolatinės studijos (3 metai), iššęstinės studijos (4 metai)
Institucija, kodas, interneto svetainės adresas	Marijampolės kolegija, JAR kodas 211967140, www.marko.lt
Studijų programos vykdymo vieta	Vilnius
Vertinimą atlikusi institucija, metai	Studijų kokybės vertinimo centras, 2011
Akreditavusi institucija, akreditavimo terminas	Studijų kokybės vertinimo centras, 2014-06-30
Akreditavimo įsakymas	2011-06-22, Nr. 1-01-84
Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygis	6
Europos kvalifikacijų sąrangos lygmuo	6
Studijų programos finansinės grupės kodas	2.1

Studijų programos aprašo santrauka	<i>Bendras apibūdinimas:</i>
	Studijų programos tikslas(-ai):
	Parengti specialistą, gebantį: 1. Identifikuoti, išmanyti, tvarkyti teisės šaltinius, norminius aktus. 2. Atlikti teisės normų taikymo procedūras, rengti teisės taikymo aktus. 3. Kvalifikuoti nusikalstamą veiklą, vertinti atsakomybę už nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus. 4. Įforminti turinius, asmeninius teisinius ekonominius santykius. 5. Parengti teisinius ir finansinius dokumentus, reguliuojančius verslo subjektų veiklą. 6. Bendrauti ir bendradarbiauti atliekant administravimo funkcijas ir sprendžiant kitas problemas.
	Studijų rezultatai:
	Specialieji gebėjimai: 1. gebėjimas analizuoti įvairius teisinius tekstus ir mokėjimas įvertinti jų galiojimą laike ir erdvėje; 2. mokėjimas parinkti ir vertinti teisės normas, reguliuojančias žmonių elgesį; 3. mokėjimas teisės normų požiūriu analizuoti ir vertinti žmogaus elgesį bei socialinių institucijų veiklą; 4. gebėjimas argumentuoti teisinius sprendimus taikant konkrečias teisės normas; 5. nuoseklus loginis ir kritinis mąstymas, tikslus ir tinkamas teisinio reguliavimo problemų nustatymas; 6. mokėjimas interpretuoti teisei reikšmingus duomenis, formuluoti išvadas; 7. gebėjimas kelti tyrimo uždavinius ir tikslus, kelti ir pagrįsti hipotezes. 8. mokėjimas rengti teisės taikymo aktų projektus; 9. gebėjimas organizuoti teismo posėdį, fiksuoti jo eigą, tvarkyti bylas ir dokumentus; 10. mokėjimas sisteminti norminius teisės aktus; 11. profesinės etikos įgūdžiai; 12. mokėjimas naudotis teisinės informacijos duomenų bazėmis; 13. mokėjimas vykdyti teisėjo ir (ar) kito teisę taikančio pareigūno sprendimus dėl teisės taikymo aktų įgyvendinimo.
	Mokymo ir mokymosi veiklos:
	Taikomi inovatyvūs mokymo ir mokymosi metodai, studijų proceso virtualizavimas. Į studentus orientuotas studento savarankiškas darbas, pagrįstas užduotimis, grupiniu darbu, kuriame labai svarbu probleminis ir kritinis mąstymas. Studentui kuriama edukacinė aplinka, kurioje sudaroma galimybė kontroliuoti savo studijų procesą, atlikti veiklos refleksiją, skatinti kūrybingumą ir inovatyvumą. Programoje siekiama aktyvaus studentų dalyvavimo studijų procese: paskaitoje siekiama sukurti diskusinę aplinką, skatinamas dėstytojo ir studento dialogas vengiant vien monologinio dėstytojo pobūdžio.

Studijų programos aprašo santrauka	Studijų rezultatų vertinimo būdai:
	<p>Studijų rezultatų vertinimas yra studijų proceso dalis. Dalyko studijų rezultatų vertinimas atliekamas per visą semestrą ir egzaminų sesijos metu.</p> <p>Taikant kaupiamąjį vertinimą studijų rezultatai vertinami tarpiniais atsiskaitymais. Tarpinis vertinimas atliekamas vertinant studentų atliktas užduotis arba žinias ir gebėjimus, įgytus baigus tam tikros dalyko dalies studijas (koliokviumai, kontroliniai darbai, praktiniai darbai, rašto darbai ir kt.). Egzaminų sesijos metu vertinamos visos studento įgytos žinios ir gebėjimai.</p> <p>Studento žinios ir gebėjimai egzaminų sesijos metu vertinami tik tada, kai jis per semestrą įvykdo dalyko apraše numatytus tarpinio vertinimo reikalavimus ir užduotis. Egzaminų sesijos metu taikoma studijų rezultatų vertinimo forma – egzaminas ar darbo pristatymas. Studento žinios ir gebėjimai per egzaminą vertinami pažymiais nuo 1 iki 10. Galutinį pažymį sudaro tarpinių atsiskaitymų ir egzamino pažymiai. Jo sudėtis apskaičiuojama pagal proporcijas, numatytas dalyko sando apraše.</p>
	Sandara:
	Studijų dalykai (moduliai), praktika:
	<p>Pagrindinės studijų krypties apimtis kreditais – 135.</p> <p>Bendroji ir teisės psichologija, teisės teorija, LR teisės saugos institucijos, valstybės ir teisės istorija, civilinė teisė, konstitucinė teisė, civilinio proceso teisė, administracinė teisė, administracinis procesas, baudžiamoji teisė (bendroji dalis), baudžiamoji teisė (specialioji dalis), baudžiamojo proceso teisė, žmogus ir aplinka, darbo teisė, finansų teisė, šeimos teisė, sociologija ir socialinių tyrimų metodologija, kriminologija, tarptautinė ir ES teisė; praktikos – pažintinė, teisės saugos institucijų veiklos, studijų programos specializacijos, baigiamoji.</p>
	Specializacijos:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Išteisinio tyrimo organizavimas. 2. Policijos veikla.
	Studento pasirinkimai:
	<p>Galima pasirinkti specializaciją (15 kreditų).</p> <p>Laisvai pasirenkami dalykai: dokumentų tvarkymas, mokesčių teisė, etika, lietuvių kultūros istorija, vadybos pagrindai, filosofija, politologija, statutų teisė, romėnų teisė.</p>
	Studijų programos skiriamieji bruožai:
<p>Studijų programa orientuota ne tik į profesinių specialiųjų kompetencijų ugdymą, bet ir į platų bendrųjų gebėjimų, vertybinių nuostatų ugdymą, dabarties teisininkui būtinų kompetencijų suteikimą, paremtą žinių perteikimu ir priėmimu, jų analize, kritišku vertinimu, problemų sprendimų paieška.</p>	

	<p>Profesinės veiklos ir tolesnių studijų galimybės:</p> <p>Profesinės veiklos galimybės:</p> <p>Absolventas gebės dirbti ikiteisminio tyrimo pareigūnu (tyrėju), muitinės tarnautoju, personalo tarnybos vadovu ir specialistu, antstolio padėjėju, tarnautoju savivaldybės administracijos struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose bei teisės saugos institucijose, teisininku privačiose organizacijose, valstybinio socialinio draudimo fondų teritorinių skyrių pensijų poskyriuose.</p> <p>Tolesnių studijų galimybės:</p> <p>Absolventas gali siekti studijų rezultatų įskaitymo, jei nori studijuoti pagal universitetinės pirmosios pakopos studijų programas, po papildomųjų studijų – magistrantūroje.</p>
Duomenis rengusio asmens pareigos, vardas, pavardė, tel., el. p.	Teisės ir kultūros vadybos katedros vedėja Lina Jaruševičienė, mob. tel.: 8 343 98919, 8 652 22140, lina.jaruseviciene@mkolegija.lt
Duomenų parengimo ar atnaujinimo data	2011-10-03

UŽRAŠAMS

UŽRAŠAMS

**REKOMENDACIJOS STUDIJŲ PROGRAMOS
APRAŠO SANTRAUKAI PARENGTI**

Redaktorė *Nijolė Šorienė*
Viršelio dailininkė *Ilona Jarecka*
Maketuotojas *Valdas Daraškevičius*

2011-12-23. Tiražas 200 egz.
Išleido Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras,
Geležinio Vilko g. 12, Vilnius
Spausdino UAB „Lodvila“, Sėlių g. 3A, Vilnius